

Bu tanımlar ile daha kaliteli bir dağıtım hizmeti verilerek, enerjinin kesintisiz dağıtımı, satış hizmetlerindeki servis yeterliliği ve müşteri memnuniyeti, kaliteli bir elektrik enerjisi dağıtımı hedeflenmiştir.

Kullanıcı Zararlarının Tazmini

Düşük veya aşırı gerilim, faz sırasının değişmesi, faz dengesizliği veya sistemdeki arızalar nedeniyle evlerinde ya da işyerlerindeki cihazların zarara uğradığını iddia eden aboneler, zararlarının tazminini talep etmek üzere 10 iş günü içinde UEDAŞ'a başvuru yaptığında, 20 iş günü içinde başvurusu sonuçlandırılmak zorundadır. UEDAŞ başvuru sonucu, zararın tazmini yoluna gidebileceği gibi, arızalı cihazların tamirini üstlenebilir veya tamir masrafını karşılayarak abone tarafından tamir ettirilmesini tercih edebilir.

Elektrik Kesintilerine İlişkin Limitler ve Ödenecek Tazminatlar

Yönetmelik ile, yıllık maruz kalınan kesinti süreleri ve sayıları belirlenmiştir. Buna göre, önceden bildirilmek kaydıyla, alçak gerilimden bağlı aboneler için yılda en fazla 24 saat veya en çok 6 kez, orta gerilimden bağlı aboneler için yılda en fazla 16 saat veya 4 kez kesinti yapılabilir. Önceden bildirilmeden ise, alçak gerilimden bağlı aboneler için en fazla 48 saat veya en çok 56 kez, orta gerilimden bağlı aboneler için ise en fazla 24 saat veya en çok 56 kez kesinti yapılabilir. Süre veya sayı değerlerinden hangisi fazla ise o değerlendirilir. Aboneler 2013 yılı için son kez 2014 yılı Nisan ayında, limit değerlerin aşıldığını bildirerek, yönetmelikteki tazminat hükümlerinin uygulanmasını isteyebileceklerdir. Bundan sonraki yıllarda ise, başvuruya gerek kalmadan bu limit aşımını otomatik olarak fatura bedelinden düşülerek işlem yapılacaktır.

Elektrik Kesintilerinin Bildirilmesi

UEDAŞ, bakım çalışmaları kapsamında yapacağı kesintileri 48 saat önceden, internet sitesi ve basın-yayın organları aracılığıyla bildirmek zorundadır. Aynı zamanda, isteyen aboneler kesintileri, kısa mesaj veya elektronik posta yoluyla almak istediklerini 2014 yılı itibarıyla bildirebileceklerdir. Her ne şekilde olursa olsun, bir abone önceden bildirilmiş de olsa bir günde 12 saatten fazla kesintiye maruz kalmaz. Dağıtım şirketi ve perakende satış şirketinin ortak sorumluluğunda olan bu hizmet kalitesi göstergelerinin hepsi abonenin talebi üzerine değerlendirilecek olup, abonenin haklılığı ile sonuçlandırıldığında ilgili şirketten yönetmelikte belirtilen miktarlardaki para cezalarının tazminine yol açacaktır.

Özelleştirmelerin bir sonucu olarak kamu yararından ziyade kar hirsının hüküm sürdüğü bir elektrik piyasasında abonelerin haklarını iyi bilmelerinden başka çareleri bulunmamaktadır. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne (TMMOB) bağlı meslek odalarından biri olarak EMO, ana yönetmeliği ve TMMOB mesleki davranış ilkeleri uyarınca, toplumun ilgi alanı içinde bulunan teknik konulardaki görüşlerini, raporlarını, konuyu yerinde ve tam anlamıyla incelemiş ve yeterli bilgi ve verilerle donanmış olarak, ticari ve kişisel kaygıları bir yana bırakarak, adil, doğru, eksiksiz ve nesnel bir biçimde açıklamakla yükümlüdür.

Sorumluluklarımız çerçevesinde meslek alanlarımızla ilgili aşağıda görülen konularda toplumsal farkındalık yaratılmasını önemsemekteyiz.

1- Elektrik üretiminde dışa bağımlıyız; 2012 yılsonu itibarıyla elektrik üretiminde yüzde 60'lar düzeyinde ithal kaynağa bağımlıyız ve yurtdışına her yıl milyarlarca dolar döviz ödemekteyiz,

2- Yerli kaynaklar değerlendirilmiyor; Enerjide dışa bağımlılık, ekonomiden, dış politikaya her alanda ülkemizin elini kolunu bağlarken,

döviz ödenerek üretilen pahalı elektriğin faturası yurttaşlara yıkılmaktadır.

3- Nükleer çözüm değil Yanlış yol; Elektrik üretiminde yüksek oranda dışa bağımlı olmamız yetmiyormuş gibi kaynak çeşitlendirmesi yalanıyla Rusya'nın ülkemizde nükleer santral sahibi yapılarak, doğalgaz ve petrolden sonra bir de nükleer bağımlılığı yaratılmaktadır. 2011 yılında Fukuşima faciasının gösterdiği gibi nükleer santrallerle elektrik enerji sorununa çözüm değil, pahalılık ve felaket riski satın alınmaktadır.

4-Kamu hizmeti gitti, karaborsa geldi; Serbest piyasa ve özelleştirme uygulamaları ile 2002'den bu yana kamu elektrikte yatırım, üretim, dağıtım ve satış gibi faaliyetlerden çekilmiştir, Elektrik üretiminde 2002 yılında yüzde 37,8 olan özel sektör payı 2012 yıl sonunda yaklaşık yüzde 60'a yükseldi, bu süreçte konut kullanıcılarının elektrik tarifesi yüzde 128,8 zamlandı, elektrikte kamu hizmeti mantığı dışlanırken, her türlü teknik, bilimsel ve sosyo-ekonomik gerçeklik yok sayılarak yalnızca şirketlerin karları düşünüldü. Elektrikte şirketlerin kontrolsüz at koşturabildiği karaborsa yaratılarak, borsa vurgunlarının, manipülasyonların artık doğal karşılandığı bu dönemde Kamu santrallerinin bu manipülasyonları engellemek üzere devrede olmasının bile serbestleşme suçu sayılarak bir an önce özelleştirilmelerine çalışılmaktadır. Elektrik üretiminde kamu payının düşmesi nedeniyle karaborsa da işlem gören elektrik enerjisi toptan fiyatlarının zaman zaman 2 TL'yi aştığı ve bu fiyatlarında doğrudan yurttaşların faturalarına zam olarak yansıtılması için bağımsız olduğu iddia edilen EPDK, tarife yönetmeliğini değiştirmiştir.

5- Sokak aydınlatmasında soygun karanlığı; Belediyeler adına yurttaşların elektrik faturalarından kesilen vergi ile karşılanması gereken Sokak aydınlatmalarının bedelini dağıtım şirketlerine doğrudan aktarım yapılması için hazine üzerine yıkıldığını böylece yurttaşlardan sokak aydınlatmaları için iki kez para kesilirken sokaklarımızın karanlık olduğunu görmekteyiz.

6- Değişmez Kural, Hep Bana Hep Bana; Elektrikte maliyet esaslı fiyatlandırma yapılacak denilerek, otomatik zamların devreye sokulduğunu, hükümet eliyle kamu şirketleri üzerinden özel şirketlere aktarım mekanizması sağlanmıştır. Kamu Toptan elektrik satış şirketi TETAŞ'ın Ocak 2013' ten itibaren geçerli olan yeni tarifesiyle elektrik satış fiyatında yaptığı yüzde 14,8'lik indirim dağıtım ve perakende satış şirketlerinin vatandaşlara uyguladığı nihai tarifelere yansıtılmamıştır.

7- İşte Kayıp ve Kaçak Gerçeği; Kayıp/ Kaçak bitecek denilirken kayıp/ kaçak oranları yükseltilmiştir. Kayıp/ Kaçak bedelleri faturalardan tahsil ediliyor diye yurttaşlar birbirlerine düşürülürken, Kaçak kullanıma sosyo-ekonomik gerçekler ve elektriğin kamu hizmeti yönü dikkate alınarak çözüm üretilmesi yerine şirketler kayıp ve kaçak üzerinden nemalandırılmışlardır. Kayıp Kaçak oranları düşürülecek iddiasıyla yapılan elektrik özelleştirmeleri için, şirketlerin talepleri doğrultusunda kayıp ve kaçak hedef oranları yükseltilmiştir. Böylece yurttaşların ödedikleri faturalarda yüksek hedef oranları üzerinden kayıp ve kaçak oranları tahsil edilmiştir. Bu şekilde 2013-2015 yılları için geçerli olmak üzere beş dağıtım bölgesinin kayıp/ kaçak hedefi oranlarında değişiklik yapılmıştır. 2012 yılı toptan satış fiyatları ile bedelinin de yaklaşık 3,3 milyar TL'dir ve bu paranın da tüketim faturaları üzerinden vatandaştan tahsil edilmekte olduğunu bilinmelidir.

19.04.2013

TMMOB
Elektrik Mühendisleri Odası
Bursa Şubesi